

ROLLID TÄIENDKIRJETES (väli 700 |e)

Ühtlustamaks tegija rollinimetusi välja 700 alamväljal |e (teatri- jne arvustuste puhul ja mõnel muul erijuhul ka väljal 600), **järgida alltoodut:**

a) Rollinimetus on **eesti keeles**, olenemata teose keelest.

Rollinimetus väljendab isiku suhet teosesse, mitte selle isiku muid rolle või elukutset ega ametit (mitte füüsik, mükoloog, fotograaf, lavastaja jne).

b) Kui isik on täitnud teose loomisel **mitut rolli**, võib valida neist **olulisima või märkida mitu rolli** (välja korrates eri ridadel, näit. ...|estsenarist, ...|elavastaja; toimetaja ja tõlkija; esitaja ja sõnade autor).

Püüda vältida kahe lähedase rolli kasutamist korraga.

c) Jäetakse ära **kõrvalisemad tegelased** nagu tehniline teostaja, üldkoordinaator, projekti juht, assistent (ükskõik kelle), või need, kelle roll ei ole otseselt väljaandega seotud.

e) Autoritele, kaasautoritele, kaastöölisele rolli ei märgita.

ROLLID TÄIENDKIRJETES

- **Adressaat** – kirja saaja (arhivaalid, väli 700, raamatute puhul ei kasuta)
- Ajakohastaja rolliks vastavalt olukorrale kas **toimetaja** või **kohandaja**
- **Animaator** – multiplikaator
- **Annetaja** – (vanad trükised, arhivaalid, väli 600)
- **Ansamblijuht**
- **Arhiivimoodustaja** – (arhivaalid)
- **Arvutigraafik**
- **Asutaja** – ajalehe, ajakirja, entsüklopeedia asutaja või esimene toimetaja
- **Dedikatsiooni saaja** – (vanad trükised, väli 600)
- Dekoraator, dekoratsioonide autor, kasuta **kunstnik või kujundaja või lavakujundaja**
- **Dirigent** – koorijuhid, dirigendid, orkestrijuhid
- **Dramatiseerija** – kirjandusteose teatri jaoks ümbertegija
- **Dubleerija**
- **Eessõna (järelsõna) autor**– mitte lihtsalt eessõna (järelsõna)
- **Esitaja** – teksti lugeja, esitaja, jutustaja, ettekandja, laulja, pianist vm
- **Fotograaf** – fotograafid (mitte kasutada: fotod, foto autor)
- **Gratulatsiooni autor** – (vanad trükised)
- **Graveerija** – (vanad trükised)
- **Helilooja** – muusika autor, laulu autor, helilooja
- **Helioperaator** – ka videofilmide salvestaja
- **Helirežissöör** – helikujundaja, helindaja, muusikaline kujundaja, helirežissöör-restauraator (ei kasuta: hääl)
- **Idee autor** – filmi idee autor, kes ei ole stsenaaristi rollis
- **Illustreerija** – illustreerija, jooniste autor, graveerija (mitte kasutada: illustraator)
- **Intervjueerija** – saatejuht, reporter, küsitleja (mõnikord **ilma rollita** autor).
- **Juhendaja** – väitekirjade, üliõpilastööde ja muude teaduslike tööde juhendajad, meistriklasse juhendajad muusikateavikutes; samuti õppevideotes ükskõik mida õpetavad, juhendavad isikud.
- **Kartograaf** – kartograaf, kaardi koostaja
- **Keelejuht** – rahvaluule teksti esitaja

- **Kirjastaja** – vanade trükiste, RB puhul. Kasutada, kui roll on toodud 260 |b
- **Kohandaja** – kohandaja, mugandaja, adapteerija, ümbertöötaja
- **Koguja** – rahvaluule, rahvapärimuse koguja, üleskirjutaja
- **Kommenteerija** – kommentaaride autor, kommentaator, seda rolli võib kasutada ka ees- ja järelsõna autorite puhul, kui on tõepoolest tegemist kommentaariga.
- **Konspekterija** – (arhivaalid)
- **Konsultant** – teadustööde ja dokumentaalfilmide teaduskonsultant
- **Koostaja** – koostaja, kokkuseadja, teksti koostaja, lisa koostaja (või ükskõik millise tekstiosa koostaja)
- **Koreograaf**
- **Kujundaja** – raamatu kunstnik, kunstiline kujundaja, kaane kujundaja, (mitte kasutada: kaas)
- **Kunstnik** – lavastuste ja filmide kunstnik, taustakunstnik, kostüümikunstnik, vanaraamatu kunstnik jne
- **Kõitja** – (väärtslike köidete puhul)
- **Lavakujundaja**
- **Lavastaja** – näitejuht
- **Libretist** – libreto autor, libretist
- **Liikumise seadja** – nootides, mängu- ja tantsuõpikutes jm
- **Liikumisjuht**
- **Litograaf** – (vanad trükised)
- **Monteerija** – filmimaterjali tervikteoseks koondaja
- **Muusikajuht**
- **Noodigraafik**
- **Noodistaja** – muusika nootidena kirjapanija, lindilt mahakirjutaja, lindilt transkribeerija
- **Näitekirjanik**
- Näitleja, kasuta **osatäitja või esitaja**
- **Omanik** – (vanad trükised, kasutatakse väljal 600)
- **Operaator**
- **Osaleja** – dokumentaalfilmis, telesaate salvestuses osaleja
- **Osatäitja** – filmides, lavastustes osatäitjad, näitlejad
- **Portreteeritav**
- **Produtsent** – kasutatakse uute filmide puhul, vanade filmide puhul ei tarvitata rolli filmi direktor
- **Raamatukaupmees** – (vanad trükised)
- **Redigeerija** – nootide või vanade tekstide puhul (harva)
- **Refereerija** – refereerija, vahendaja
- **Remiksija** – kasutatakse helisalvestiste puhul
- **Režissöör** – režissöör-lavastaja, režissöör, filmirežissöör
- **Retseenseerija** – teadusliku töö retseenseerija. Kasutada juhul, kui retsensioon on kirjeldatavas teavikus olemas ja retseenseerija nimi esineb väljal 245 |c.
- **Saatejuht** – telesaate salvestuses küsitleja, reporter, intervjuerija
- **Sissekirjutuse autor** – (vanad trükised)
- **Tantsujuht** – rahvatantsupidude juht
- **Teksti autor** – näitusekataloogide, fotoalbumite, kunstialbumite vm puhul. dokfilmide pealeloetava teksti autor
- **Toimetaja** – toimetajad: vastutavad, pea-, juhtivad, seeria jne toimetajad. Tehnilisele toimetajale või redaktorile täiendkirjet ei tehta.
- **Trükkal** – (vanad trükised)
- **Tõlkija** – ümberpanija, tõlkija, eestindaja, dokumentide tõlkija
- **Salvestaja** – rahvamuusika, rahvaluule lindistaja
- **Seadja** – seadja, arranžeerija

- **Stsenarist** – stsenarist-lavastaja, stsenarist
- **Sõnade autor** – (ei kasuta: laulutekstide autor, laulusõnade autor)
- Vastutav väljaandja, kasuta **väljaandja**
- **Väljaandja** – üldiselt kasutatakse ajalehtede või ajakirjade puhul, vana trükise RB puhul ka raamatud. Kasutada kui roll on toodud 245 |c
- **Ümberkirjutaja** – vana käsikirjaline teavik

From:

<https://www.elnet.ee/wiki/> - **wiki**

Permanent link:

https://www.elnet.ee/wiki/doku.php?id=kataloogimine:rollid_taeiendkirjetes

Last update: **20.11.2019**

